

Pokaz użycia gazu gaszącego Inergen. Fot. autor

THE 40TH JUBILEE CONFERENCE OF THE INTERNATIONAL COMMITTEE FOR MUSEUM SECURITY, COPENHAGEN, 8–12 SEPTEMBER 2014

The International Committee for Museum Security (ICMS) is a Committee of the International Council of Museums (ICOM) gathering expert museum professionals devoted to protecting collections. Traditionally once a year specialist conferences are held, which are attended by representatives from a few dozen countries. This year the meeting took place in Copenhagen, the place where the Committee was set up in 1974. The leading topic was "Implementing and Maintaining Security and Safety at Cultural Institutions with Fewer or Limited Financial Resources Today and in the Future". This is a difficult issue, nevertheless definitely topical for our times. Practical ways of providing the proper level of museum security using limited financial resources were discussed and solutions which had been hitherto implemented used as examples. A lot of attention was devoted to the necessity of a flexible, quick adjustment of the forms of protection to current threats. Exchanging experience makes it possible to work out effective ways of fighting with the various threats to national cultural property.

KRZYSZTOF OSIEWICZ

40 JUBILEUSZOWA KONFERENCJA MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU DS. BEZPIECZEŃSTWA MUZEÓW

Kopenhaga, 8–12 września 2014 r.

Międzynarodowy Komitet ds. Bezpieczeństwa Muzeów (ICMS) jest jednym ze specjalistycznych Komitetów Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM) skupiającym muzealników-ekspertów zajmujących się ochroną zabytków. Tradycyjnie raz do roku organizowane są specjalistyczne konferencje, w których uczestniczą przedstawiciele kilkudziesięciu krajów.

W tym roku spotkanie odbyło się w Kopenhadze, miejscu założenia komitetu w 1974 r. Tematem przewodnim konferencji było *Wdrażanie i utrzymanie systemów bezpieczeństwa w instytucjach kultury przy spadających nakładach finansowych dziś i w przyszłości*. Temat trudny, ale jak najbardziej na czasie. Jednym z omawianych rozwiązań było stosowanie jednolitego systemu zarządzania ochroną, opartego na jednym centrum ochrony dla oddalonych od siebie obiektów. To strategia sprawdzona w muzeach w Polsce i na świecie. Innym sposobem utrzymania poziomu bezpieczeństwa przy ograniczonych kosztach są działania proaktywne polegające na zatrudnieniu *profilerów* – osób mających odpowiednie przeszkolenie z psychologii, rozpoznających intencjonalne zachowania sprawców, znających biegle minimum trzy języki obce, działających na terenie muzeum, jak i w jego sąsiedztwie.

Zadaniem *profilera* jest obserwacja, rozpoznanie zachowania, ocena ryzyka i interwencja. W muzeach Amsterdamu, gdzie zastosowano takie rozwiązanie, jeden *profiler* zastępuje trzech etatowych pracowników ochrony muzeum.

W trakcie konferencji przedstawiono bazy danych zawierające informacje o negatywnych zdarzeniach w muzeach, związanych z przestępczością, pożarem, katastrofami, wypadkami pracowników i zwiedzających, prowadzone zarówno przez policję, jak i instytucje kultury. Bazy zawierają dane dotyczące skradzionego przedmiotu, a także nagranie z kamer ze zdarzenia z wizerunkiem sprawcy (dostępne tylko dla policji). Stworzono je, by skutecznie wykrywać i reagować na nowe zagrożenia. Omówiono bazę danych stworzoną i prowadzoną przez Narodową Agencję ds. Dziedzictwa z Holandii, gdzie o zgłoszonym incydencie w instytucji kultury powiadamiane są natychmiast wszystkie zapisane do bazy instytucje.

Podczas omawiania różnych zdarzeń w muzeach na świecie w latach 2013–2014 podano jedyny pozytywny przykład odzyskania przez służby polskie masek skradzionych w 2006 r. z Galerii Narodowej w Harare w Zimbabwie. Zauważalnym nowym trendem w przestępczości jest intencjonalny wandalizm dzieł sztuki.

W statystykach odnotowano coraz więcej tego typu zdarzeń. Dużo miejsca poświęcono stałym urządzeniom gaśniczym opartym na gazie Inergen i mgle wodnej. Interesujące rozwiązanie przedstawiło muzeum Fossholm z Norwegii, w którym do ochrony zabytku w całości z drewna zastosowano mgłę wodną, a w pomieszczeniach wewnętrznych gaz Inergen. Prezentacje przedstawiali zarówno gospodarze, jak i goście.

Wiele miejsca w wystąpieniach poświęcono analizie ryzyka i ciągłemu, adekwatnemu do zmieniających się warunków, utrzymywaniu wyznaczonego poziomu bezpieczeństwa, poprzez podnoszenie świadomości pracowników muzeów nt. istniejących zagrożeń. Podsumowując tegoroczne spotkanie ICMS, należy stwierdzić, że organizatorzy zrobili wszystko, by na przykładzie wybranych muzeów duńskich rzetelnie omówić poprawę bezpieczeństwa przy ograniczonych nakładach finansowych. Spotkanie jeszcze raz potwierdziło zasadność tezy o konieczności wymiany doświadczeń. Tylko w ten sposób można wypracować skuteczne metody walki z różnymi niebezpieczeństwami grożącymi narodowym dobrom kultury.